

מקווים שבשנה הבאה יזורעו כ־35 אלף פרות. מזריעים בזירמת פרים הולשטייניים בלבד, תוך מגמה להשליט גזע זה בייצור החלב. הזירמה מיובאת מארה"ב באמפולות (בהקפאה עמוקה) מאחר וכאן אין פרים בדוקים ואין צידד להקפאה. מחירי האמפולות נעים בין 3 ל־10 דולר היחידה, לפי המוניטין של הפר. עובדה זו גורמת לנו, "כאבי-ראש" רבים משום שקשה לגבות תשלומים כה גבוהים מהאיכרים הזעירים. היוצא מזה שמפעולת ההזרעה וההשבחה נהנים לעת-עתה המשקים העשירים והמתקדמים. בשנה הבאה יש בדעתנו לשלוח ווטרינאר קולומביאני לארץ כדי שישתלם בביצוע ההזרעה וילמד את קנת כופתיות זירמה, כנהוג כבר במכונים בישראל. אחר-כך נוכל לייבא זירמה מישראל ולווייל את ההזרעה בזירמת פרים בדוקים. חוסר דרכי גישה לרבים מהמשקים הקטנים הכריח אותנו לכונן 14 תחנות הזרעה, לשם מביאים האיכרים את פרותיהם להזרעה, אולם במשקים, אליהם אפשר להגיע ברכב, מבוצעת ההזרעה במשק עצמו. על דרכי העבודה שלנו בביאקא ובאיזורים אחרים בקולומביה יסופר בפעם הבאה.

עמרים זיו

גזעי הבקר העיקריים המיוצגים בעדרי קולומביה הם: (1) ההולשטייני — 35%; (2) הנורמנדי — 25%; (3) המקומי — 10%; (4) פרות מעורבות — 30%. לאחר שהצוות הישראלי למד את הבעיות הספציפיות של האיזור גערכו תוכניות שונות, המבוצעות על ידי מומחים מקומיים בפקוחם של המדריכים הישראליים. כדי להגדיל את ייצור המספוא ליחידת השטח התחלנו בשנת 1966 בהחדרת גידולי מספוא אינטנסיביים מהסוגים דלהן. (1) סלק מספוא לזניו השונים; (2) כרוב מספוא — ארוך-הקנה, אלף-ראשים ועבה-הקנה; (3) שיבולת-שועל מזנים מקומיים; (4) בקיה — מקומית, ארגמנית ועשור. את הגידולים האלה מפיקים כתחליף למרעה הטבעי, שצמצמנו — רובה עשב הקיקיה. אמנם צמח זה הוא עשב-מרעה טוב, אבל יכולו נמוך והוא פגיע מאוד בעונה החורפה. לעונות היבשות הוכנה במשקים רבים אספקה במיכלי (חפירות) תחמיץ; האיכרים התרגלו יפה להתקנת התחמיצים ועצם תהליך ההתמצה מצליח תודות למזג האוויר הנוח והמתאים לכך. התחלנו בהפעלת ההזרעה המלאכותית והננו

השפעת הסביבה

בזמן האחרון סוכמה בניו-זילנד הערכה מדעית בשאלת תרומותיהן היחסיות של הסביבה והמורשה בעיצוב תנובת החלב. לשם כך נאספו 20 עגלות מעדרים דליתנובה ו-20 עגלות מעדרים עתירי-תנובה; כולן רוכזו בתחנת הניסיונות של רואקורה, גודלו ונחלבו שם בתחלובה הראשונה שלהן. כל העגלות — מוצאן מפרים משובחים.

עם סיכום התנובות בתחנה נוכחו שלא נתגלו הבדלים בעלי-משמעות בין שתי הקבוצות בכל הנוגע לכושר ההנבה; מובן מאליו שכל המבכירות נהנו מהזנה וטיפול, הנהוגים בתחנה זו, ללא כל הפלייה בין קבוצה אחת לשנייה. לתקופת חליבתן השניה הוחזרו הפרות לעדרים, משם רוכזו, ותנובותיהן תאמו את רמות העדרים, בהם עמדו במשך תקופת חליבתן זו.

אחר-כך הן הובאו שוב לרואקורה, נהנו מתנאים שווים בטיפול ובהזנה, ושוב לא נתגלו הפרשים של ממש בתנובותיהן. תוצאות כאלה הושגו ואושרו בניסויים עם תאומות זהות שנערכו באותה תחנה. תאומות אלה הופרדו לשתי קבוצות — כשאחת מהן הועברה למשק עם רמת-הנבה נמוכה והשניה — למשק עם רמת-הנבה גבוהה.

המסקנה ברורה למדי: ההשבחה הגאנאטית כשלעצמה, אין בכוחה להבטיח רמה גבוהה של הנבה, כיוון שאין להשיגה ללא הענקת תנאי מימשק והזנה נאותים לבהמות המושבחות. במלים אחרות — בחתירה לרמת הנבה גבוהה יש לראות את תנאי האחזקה של העדר כחיוניים לא פחות מאשר פעולות הרבייה והסלקציה.